

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ

ПОГОДЖЕНО

Директор ІНІ неперервної освіти
і туризму НУБіП України,
професор

М. Куласць
"21" 01 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної і
виховної роботи
НУБіП України,
професор

С. Кваша
"21" 01 2020 р.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА

**підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
з інноваційної спрямованості педагогічної діяльності**

Термін навчання – 90 год, в т.ч. ауд. – 54 год
Форма навчання – без відриву від виробництва
Режим роботи – 4-6 годин на день.

КИЇВ – 2020

Рекомендовано вченою радою ННІ неперервної освіти і туризму НУБіП України
Протокол № 5 від „21” грудня 2019 р.

Укладачі: науково-педагогічні працівники кафедр публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності ННІ неперервної освіти і туризму та психології і педагогіки гуманітарного – педагогічного факультету НУБіП України Куласць М.М., Витвицька О.Д., Сопівник Р.В., Омельченко Л.М.

Рецензенти: Іщенко Т.Д., Кубіцький С.О.

Відповідальний за випуск директор
ННІ неперервної освіти і туризму Куласць М.М.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ І ТУРИЗМУ

ПОГОДЖЕНО

Директор ННІ неперервної освіти і
туризму НУБіП України,
професор

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з навчальної і
виховної роботи
НУБіП України,
професор

С. Кваша
" " 2020 р.

**НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників
з інноваційної спрямованості педагогічної діяльності**

Житомирський національний агроєкологічний університет	45	17.02- 28.02
Полтавська державна аграрна академія	50	
Таврійський державний агротехнологічний університет	40	
Уманський національний університет садівництва	40	
Житомирський національний агроєкологічний університет	30	28.09- 9.10
Вінницький національний аграрний університет	11	
Полтавська державна аграрна академія	50	
Таврійський державний агротехнологічний університет	80	
Херсонський державний аграрний університет	50	

Термін навчання – 90 год, в т.ч. ауд. – 54 год

Форма навчання – без відриву від виробництва

Режим роботи – 4-6 годин на день.

КИЇВ – 2020

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
семінару підвищення кваліфікації з інноваційної спрямованості педагогічної
діяльності

№ п/п	Навчальні теми	Всього	ПІБ лектора		
			Лекції	Семінари/круглі столи	
1.	Нові завдання освіти у вимірі сучасних інтеграційних процесів	4	4	-	Кваша Сергій Миколайович , д.е.н., професор, академік НААН, проректор з навчальної і виховної роботи
2	Освіта дорослих: реалізація освітніх програм в системі неперервної освіти	2	2	-	Куласць Марія Михайлівна , к.е.н., професор директор ННІ неперервної освіти і туризму
3.	Про систему забезпечення якості освіти у ЗВО	6	6	-	Зазимко Оксана Володимирівна , к. т. н., начальник навчального відділу НУБіП України. Бачинський Олег Вікторович , к. с.-г. н., доцент навчально-методичного відділу НУБіП України
4.	Ліцензування, акредитація ЗВО	4	4	-	Кліх Лариса Володимирівна , д.пед.н., начальник навчально-методичного відділу НУБіП України
5	Виховання особистості майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки	2	2	-	Сопівник Руслан Васильович , доктор педагогічних наук, доцент, зав. кафедри педагогіки
6	Реалізація програми виховання студента «Фахівець, громадянин, патріот» у аграрних вишах	2	2	-	Сопівник Руслан Васильович , доктор педагогічних наук, доцент, зав. кафедри педагогіки
7	Ціннісні орієнтації сучасної молоді	2	2	-	Сопівник Ірина Віталіївна , доктор педагогічних наук, доцент, кафедри соціальної роботи та реабілітації
8	Профілактика девіантної поведінки студентської молоді	2	2	-	Сопівник Ірина Віталіївна , доктор педагогічних наук, доцент, кафедри соціальної роботи та реабілітації
9.	Інноваційні процеси в стимулюванні освітянських змін	2	2	-	Витвицька Ольга Данилівна , д.е.н., професор, зав.кафедри публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності НУБіП України

10.	Інформаційно-комунікаційні технології в початковому процесі сучасного ЗВО	6	6		Глазунова Олена Григорівна , д. пед. н., доцент, декан факультету інформаційних технологій НУБіП України, Касаткін Дмитро Юрійович , к. пед. н., доцент, в. о. кафедри комп'ютерних систем і мереж НУБіП України Мокрісв Максим Володимирович , к.е.н., доцент кафедри інформаційних систем НУБіП України
11.	Технологія тестового оцінювання навчальних досягнень студентів (досвід НУБіП України)	4	4	-	Рудик Ярослав Миколайович , к. пед. наук, доцент кафедри управління та освітніх технологій
12.	SMART-освіта – сучасний тренд у освітній галузі	2	2	-	Прохорчук Олександр Михайлович , к. пед.наук, доцент кафедри педагогіки
13.	Методичні рекомендації створення SMART-підручника	2	2	-	Прохорчук Олександр Михайлович , к. пед.наук, доцент кафедри педагогіки
14.	Сучасні тенденції розвитку офіційно-ділового та наукового стилів мови	4	4	-	Харченко Світлана Василівна , д.філ.н., доцент кафедри журналістики та мовної комунікації
15.	Психологія «успіху»	4	4	-	Шмаргун Віталій Миколайович , д. психол. наук, професор завідувач кафедри психології
16.	Педагогічний конфлікт: структура, сфера, методи, динаміка	4	4	-	Омельченко Людмила Миколаївна , к. пед. н., доцент кафедри психології НУБіП України
17.	Професійне вигорання: сутність та шляхи профілактики	2	2	-	Омельченко Людмила Миколаївна , к. пед. н., доцент кафедри психології НУБіП України
	Разом:	54	54	-	
	Підсумковий контроль: Написання і захист випускних робіт	36			
	Всього по програмі :	90	54	-	

Директор
ННІ неперервної освіти і туризму

М.М. Куласць

Концепція програми

Розділ I. Пояснювальна записка

1. Загальні положення

Програма призначена для слухачів курсів підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників аграрних вищих навчальних закладів.

Мета навчання – стимулювати слухачів до пошуку нових форм, методів організації навчально-виховного процесу освітніх закладів.

Система форм контролю:

- попередній – відповіді на практичних заняттях;
- поточний – тести;
- підсумковий контроль – іспит.
- заключний – науково-практична конференція.

1.3. Актуальність навчального курсу

Проблемою формування і реалізації інноваційної моделі розвитку України є розрив інноваційних процесів між стадіями наукових досліджень та впровадженням інновацій у практику. Інноваційний процес залежить значною мірою від особливостей і характеру розвитку інституціональних факторів, пов'язаних з науковою і освітньою системами.

Сучасний вищий навчальний заклад, як один із найважливіших інститутів соціалізації особистості, підготовки молоді до ролі суб'єктів майбутніх суспільних процесів, покликаний задовольнити соціальні очікування, сприяти реалізації нововведень у сферу змісту, форм і методів навчання та виховання. Таким чином, інноваційність повинна характеризувати професійну діяльність кожного педагога сучасного освітнього закладу. Однак нововведення не виникають самі собою – вони є результатом наукових пошуків, аналізу, узагальнення педагогічного досвіду. Отже, формування готовності педагогів вдосконалювати професійну діяльність, розробка та реалізація засобів та методів, що детермінують даний вид готовності, є нагальною необхідністю сучасного етапу розвитку освітнього процесу України.

Однак результати аналізу практики педагогічної діяльності навчально-педагогічних працівників вищих аграрних навчальних закладів свідчать про відсутність у значній кількості педагогів настанови на реалізацію пріоритетних завдань освіти, уміння проектувати і моделювати свої ідеї, незалежності у використанні конкретних методик, сучасного розуміння цінностей освіти. Брак зазначених аспектів зумовлює низку суперечностей сучасного освітньо-виховного процесу, а саме:

- між вимогами освітнього процесу щодо необхідності впровадження у навчально-виховний процес аграрних вищих навчальних закладів часткових змін, які зумовлюють модифікацію мети, змісту, форм навчання й виховання, адаптацію процесу навчання до нових вимог, та невмінням багатьох навчально-наукових працівників їх реалізовувати на практиці;
- між прагненням студентів до самовираження, самоствердження в майбутній професії та нерідко низьким рівнем умінь педагогів враховувати їхні потреби у процесі організації взаємодії в навчально-виховному процесі.

Нерідко дані суперечності викликають цілий шерег труднощів діяльності педагогів, стають причинами негативних наслідків: небажання студентів відвідувати лекції та практичні заняття, пасивність, незацікавленість студентської молоді навчанням тощо. Відтак потреба формування психолого-педагогічної готовності науково-навчальних працівників вищих аграрних навчальних закладів до реалізації сучасних освітніх завдань є очевидною.

З метою формування необхідних професійно значущих якостей викладачів вищих аграрних закладів розроблено програму психолого-педагогічного спецкурсу з Інноваційної спрямованості та педагогічної діяльності.

1.3. Методична модель програми

1.3.1. Мета і завдання спецкурсу з інноваційної спрямованості та педагогічної діяльності

Метою реалізації програми запропонованого спецкурсу є формування професійно значущих умінь науково-педагогічних працівників, інноваційного потенціалу педагогів аграрних вищих навчальних закладів.

Завдання:

1. Висвітлити наукові основи з інноваційної спрямованості та педагогічної діяльності науково-педагогічних працівників.
2. Сформувати у слухачів систему необхідних понять, умінь та навичок з питань інноваційної діяльності.
3. Навчити слухачів реалізовувати набуті знання в процесі розробки навчальних та виховних занять.
4. Визначити рівень і якість навчальних досягнень слухачів.

Предмет: закономірності та принципи інновацій як загального інструменту розвитку педагогічної діяльності.

1.3.2. Особливості змісту навчальної програми

Реалізація даної програми сприятиме: формуванню чіткого уявлення педагогів про зміст та критерії інновацій, оволодінню методикою застосування інноваційних форм навчання та виховання, виробленню необхідних професійних практичних навичок, умінь використання конкретних інноваційних технологій, моделювання експериментальних систем, формуванню методичного інструментарію викладачів щодо вирішення проблемних та конфліктних ситуацій; забезпечить необхідні умови щодо впровадження принципів гуманістичної педагогіки.

1.3.3. Структурна модель програми

Програма складається із тематичних блоків: інноваційного та психолого-педагогічного. Програма курсу з інноваційної спрямованості педагогічної діяльності розрахована на 72 години.

1.3.4. Методика організації навчального процесу

Програма передбачає застосування лекційних, семінарських, тренінгових занять, круглих столів зорієнтована на використання інтерактивних методів навчання, розрахована на реалізацію методів стимулювання і мотивації навчання: навчальної дискусії, рольових ігор, «мозкової атаки», роз'яснення значущості навчання тощо.

РОЗДІЛ 2. Вимоги до знань та умінь слухачів

2.1. Слухачі повинні знати:

- Особливості розвитку інноваційної діяльності;
- детермінанти інноваційної спрямованості та педагогічної діяльності;
- систему, методи стимулювання інноваційної діяльності працівників;
- основні умови реалізації педагогічних інновацій;

- сутність конкретних інноваційних технологій навчання;
- основи педагогічної комунікації;

2.2. Слухачі повинні вміти:

- обґрунтувати інноваційну стратегію;
- освоювати та застосовувати педагогічні новинки;
- реалізовувати на практиці здобуті знання;
- проєктувати та моделювати свої ідеї на практиці.

РОЗДІЛ 3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Освіта дорослих: реалізація освітніх програм в системі неперервної освіти

Інноваційна педагогічна діяльність може здійснюватися як у традиційних навчальних закладах так і в закладах нового типу. У традиційних та інноваційних закладах вона здебільшого здійснюється емпіричним шляхом, тобто шляхом проб і помилок. У закладах нового типу інноваційна діяльність виконує стабілізаційну (закріплення і збереження створеного раніше) і пошукову (спрямовану на зміну стану системи) функції, які відображають різні і взаємопов'язані рівні педагогічної діяльності у процесі її саморозвитку — репродуктивний (відтворюючий) і продуктивний (творчий). Специфіка педагогічної творчості полягає в тому, що її об'єктом і результатом є творення особистості, а не образу, як у мистецтві, чи механізму, конструкції — як у техніці. Провідною формою і важливою складовою інноваційної педагогічної діяльності є експеримент, результати якого збагачують новими знаннями про навчально-виховний процес, дають змогу переконатися на підставі педагогічної практики в ефективності нових ідей і технологій.

Література:

1. Ніколасенко С.М. Якість вищої освіти України – погляд у майбутнє/ Світ фінансів.-2017.-3(8) С.7-22
2. Ніколасенко С.М. Освіта в інноваційному поступі суспільства / Освіта України .-2006.- Вип. 60-61, С. 54
3. Володін С.А., Витвицька О.Д., Кулаєць М.М. Основи інноваційної діяльності в аграрній сфері. - К.: Вид-во ТОВ "Агро Медіа Груп", 2010. – 424с.

Тема 2. Про систему забезпечення якості освіти у ВНЗ

Забезпечення якості вищої освіти є багатоплановим і включає: наявність необхідних ресурсів (кадрових, фінансових, матеріальних, інформаційних, наукових, навчально-методичних тощо); організацію навчального процесу, яка найбільш адекватно відповідає сучасним тенденціям розвитку національної та світової економіки та освіти; контроль освітньої діяльності ВНЗ та якості підготовки фахівців на всіх етапах навчання та на всіх рівнях: рівні ВНЗ, державному та міжнародному (європейському) рівнях.

Система забезпечення якості освіти базується на міжнародних стандартах і рекомендаціях, які у свою чергу ґрунтуються на основних принципах: зацікавленість студентів і роботодавців, а також суспільства в цілому у високій якості вищої освіти; система

зовнішнього забезпечення якості повинна відповідати своїй меті і не ускладнювати роботу навчальних закладів. Особливості сучасних критеріїв оцінювання якості освіти полягають в тому, що вони припускають: свободу для університетів у формуванні учбових планів; особливу увагу до якості підготовки фахівців; необхідність постійного вдосконалення освітніх програм з метою підвищення їх якості; стимулювання інновацій в освітніх стандартах.

Література:

1. Бугров В. А. Забезпечення якості вищої освіти в Україні залежить від ефективності впровадження компетентнісного підходу / В. А. Бугров, А. П. Гожик // Теоретичний та науково-методичний часопис «Вища освіта України», 2012, - № 3 (дод. 2) Тем. вип.: «Європейська інтеграція вищої освіти України у контексті Болонського процесу». – Том 1., С. 9–15.
2. Демчук В. С. Основи освітнього менеджменту. / В. С. Демчук. – К.: Леввіт, 2007. – 263с.
3. Державна інспекція навчальних закладів України (електронний ресурс), режим доступу: <http://dinz.gov.ua/index/ua/category/11>
4. Концептуальні засади та напрями розвитку вищої освіти в Україні (Міністерство юстиції: роз'яснення, від 14.10.2011) / (електронний ресурс), режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/n0067323-11>
5. Куклін О. В. Концептуальні засади інноваційного розвитку вищих навчальних закладів / (електронний ресурс), режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/>
6. Линьова І. О. Педагогічні умови підготовки керівників загальноосвітніх навчальних закладів до впровадження освітніх інновацій.: дис.канд. пед. наук. : 13.00.04 / Линьова Ірина Олександрівна – Київський університет ім. Б. Грінченка. – К., 2012. – 245 с.
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад. : І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш й ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.

Додаткова література:

1. Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В. та ін. Положення про організацію освітнього процесу в НУБіП України, 2015.- 48с.
2. Лисенко В.П., Зазимко О.В., Тракай В.Г. та ін. Положення про практичне навчання у НУБіП України. Видавничий центр НУБіП України, 2011. – 52с.
2. Зазимко О.В., Кліх Л.В. та ін. Пошук та обробка бібліографічної інформації для підготовки магістерської роботи. Видавничий центр НУБіП України, 2011. – 32с.

Тема 3. Навчально-методичне забезпечення сучасного освітнього процесу

Важливе значення в ланці неперервної системи підготовки спеціалістів і магістрів відіграє методична робота. Розуміючи, що тільки систематичне і безперервне підвищення наукового, навчально-методичного рівня роботи викладачів є в наш час об'єктивною необхідністю, закономірністю розвитку вищої освіти, викладачі кафедр широко використовують у практичній роботі цілий арсенал різних методів навчання. До початку навчального року розробляється система методів, яку використовують для цілеспрямованого формування ділових якостей майбутнього бакалавра та магістра. І, перш за все, вся робота спрямовується на подолання суперечності між завданням нагромадження знань і завданням формування

особистості майбутнього фахівця. Це актуальне завдання науково-методичної роботи постійно залишається в полі зору колективу університету.

Література:

1. Закон України „Про освіту”.
2. Кліх Л. В. Порядок проведення практичного навчання студентів НУБіП України / [Н. М. Рідей, О. В. Зазимко, О. В. Бачинський, Л. В. Кліх, Д. Ю. Касаткін]. – К. : Видавничий центр НУБіП України, 2012. – 101 с.
3. Кліх Л. В. Магістерські програми НУБіП України і Університету наук і технологій штату Айова / Д. О. Мельничук, В. П. Лисенко, Л. В. Кліх. – К. : Видавничий центр НУБіП України, 2011. – 25 с.
4. Кліх Л. В. Магістратура. Стратегія розвитку, напрями підготовки, спеціальності, спеціалізації, кадрове забезпечення та матеріально-технічна база / [Д. О. Мельничук, В. П. Лисенко, М. Д. Мельничук, С. Д. Мельничук, О. В. Зазимко, Л. В. Кліх, А. М. Білоус, А. М. Гладкий, Р. В. Сопівник, О. І. Барабаш]. – К. : Видавничий центр НУБіП України, 2012. – 62 с.

Додаткова література:

1. Кліх Л. В. Форми контролю якості освітніх процесів у ВНЗ / Л. В. Кліх, О. В. Зазимко // Якість освітніх послуг : зб. наук. праць 1-ї Наук.-метод. конф. – Одеса : Одеська державна академія технічного регулювання та якості, 2012. – С. 64–66.
2. Кліх Л. В. Експериментальна модель процесу комплексного формування професійних, дослідницьких та інноваційних умінь у майбутніх магістрів аграрних спеціальностей / Л. В. Кліх // Збірник наукових праць. Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 63. – С. 178–183.

Тема 4: Виховання особистості майбутніх фахівців у процесі професійної підготовки

Результат навчання і виховання. Соціально значимі якості особистості. Ціннісне ставлення до дійсності. Виховні функції куратора/викладача. Реалізація принципу виховуючого навчання. Інноваційні методики виховання студентської молоді.

Література:

1. Вишневецький О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки/ О. І. Вишневецький. – 3-є вид., доопр. і доп. – К. : Знання. – 2008. – 568 с.
2. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посібник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2004. – 352 с.
3. Стельмахович М. Г. Народна педагогіка / Стельмахович М. Г. – К.: Радянська школа, 1985. – 312 с.
4. Сухомлинський В.О. Вибрані твори в 5 т. – Т.4. К.: Рад. Шк., 1976, - 640с.
5. Уманський А. Л. Педагогічний супровід дитячого лідерства / Уманський А. Л. – Кострома: КГУ, 2004. – 290 с.
6. Франкл В. Человек в поисках смысла: сборник; [пер. с англ. и нем. Д.А. Леонтьева, М. П. Папуша, Е. В. Эйсмана]. – М. : Прогр. эсс, 1990. – 368 с.

Тема 5. Реалізація програми виховання студента «Фахівець, громадянин, патріот» у аграрних вишах

Організаційні засади виховної роботи зі студентською молоддю. Мета і завдання виховання у технології роботи наставника. Виховні завдання та походження університетських свят і заходів. Індикатори ефективності реалізації програми виховання. Стимули результативності виховного процесу у закладі вищої освіти.

Література:

1. Ніколаєнко С.М., Шинкарук В.Д., Рудень Д.М., Сопівник Р.В., Сопівник І.В., Петрів Г.В., Кушнір А.О., Мойсєєв В.В., Давидова О.П. Програма виховання студента: «Фахівець, громадянин, патріот» / С.М.Ніколаєнко, В.Д.Шинкарук, Д.М.Рудень, Р.В.Сопівник, І.В.Сопівник, Г.В.Петрів, А.О.Кушнір, В.В.Мойсєєв, О.П.Давидова. – К.: «Компринт», 2016. – 74 с.
2. Макаренко А. С. Коллектив и воспитание личности / Антон Семенович Макаренко. – М. : Педагогика, 1972. – 333 с.
3. Маслоу А. Мотивация и личность / Абрахам Маслоу; [пер. с англ.]. – [3-изд.] – СПб.: Питер, 2012. – 352 с.
4. Сопівник Р.В. Теорія і методика виховання. Навчальний посібник (для студентів спеціальності «Професійна освіта» та «Соціальна робота») / Р.В. Сопівник, І.В.Сопівник. – К.: ЦП «Компринт», 2017. – 479 с.
5. Сопівник Р.В. Організація виховної роботи у закладах вищої освіти (навчальний посібник для студентів спеціальності «Педагогіка вищої школи») / Р.В. Сопівник, І.В.Сопівник – К.: ЦП «Компринт», 2017. – 632 с.

Тема 6. Ціннісні орієнтації сучасної молоді

Студентська молодь – як специфічна група населення. Соціально-педагогічні та психологічні характеристика молоді. Проблеми сучасної молоді. Роль молоді у різних сферах суспільного життя. Ціннісне ставлення сучасної молоді до: навколишнього середовища, власного здоров'я, сім'ї, праці, Батьківщини, мови, релігії, людей. Інноваційні технології формування ціннісних орієнтацій сучасної молоді.

Література:

1. Дмитрук Н. Цінності української молоді / Н. Дмитрук, Г. Падалка, С. Кірсєв, І. Мостова, О. Бікла, В. Шелепа. – К.: ПП«СКД», 2016. – 90 с.
2. Захаренко Н.А. Ценности молодежи: что должно насторожить / Н.А. Захаренко // Электронный ресурс. – Режим доступа: <http://rusrand.ru/analytics/cennosti-molodeji-cto-doljno-nastorozhit>
3. Лимарчук О. Світогляд, цінності та критерії вибору роботи покоління Y / О.Лимарчук. Електронний ресурс. – Режим доступу <https://www2.deloitte.com/ua/uk/pages/press-room/expert/2016/hcas-generation-y-description.html>. – Назва з екрану.
4. Хьелл Л. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – 3-е изд. – СПб.: Питер, 2011. – 607 с.

5. Сопівник Р.В. Ціннісні орієнтири екзистенціалізму в контексті виховання особистості / Р.В.Сопівник // *Духовність особистості: методологія, теорія і практика: Збірник наукових праць*, 2015 – Вип. 2 (65). – С. 173-180.
6. Виховання і самовиховання на засадах національно-патріотичних цінностей: методичний посібник для студентів і науково-педагогічних працівників аграрних і природоохоронних ВНЗ / Укладачі Р.В.Сопівник, Г.В.Петрів. – К.: «ЦП «Компринт», 2014. – 185 с.

Тема 7. Профілактика девіантної поведінки студентської молоді

Сутність та види девіантної поведінки. Профілактика суїцидальної поведінки серед молоді. Профілактика алкоголізму, тютюнопаління та наркоманії. Організація роботи щодо профілактики ВІЛ/СНІДу серед молоді. Профілактика правопорушень серед студентів. Профілактика комп'ютерної залежності.

Література:

1. Вольнова Л. М. Профілактика девіантної поведінки підлітків: навч.-метод. посібник до спецкурсу «Психологія девіацій» для студентів спеціальності «Соціальна педагогіка» у двох частинах. – Ч. II. Практична частина. – 2-ге вид., перероб і доповн. – К., 2016. – 193 с.
2. Досвід реалізації проекту «Профілактика ВІЛ/СНІДу серед молоді» 2003–2005 / О.М. Балакірева, Р.Я. Левін, Т.І. Сосідко. – К.: Український інститут соціальних досліджень, 2006. – 129 с.
3. Капська А. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю: Навчальний посібник.– К.:УДЦССМ, 2001.– 220с.
4. Корнєєва Є. Комп'ютерна залежність: «бермудський трикутник» за рогом // *Світ сім'ї*. – 2004. – № 11
5. Соціальна робота з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІДом: Метод. посібник для проведення курсів підвищення кваліфікації/Автор. кол.: Т.Семигіна, А.Бойко, Д.Богдан та ін. – К.:Вид. дім "Києво-Могилянська академія", 2006.– 620 с.
6. Соціальна робота: Навч. посібник, Ч.3: Робота з конкретними групами клієнтів/За ред. Т.Семигіної та І.Григи. – К.:Вид. дім «Києво- Могилянська академія», 2004.– 166 с.

Тема 8. Інноваційні процеси у стимулюванні освітянських змін

Інноваційний розвиток передбачає формування інноваційної культури, яка характеризує рівень освітньої, загальнокультурної і соціально-психологічної підготовки особистості, суспільства до сприйняття і творчого втілення планів розвитку країни на інноваційних засадах, забезпечує розуміння нових ідей, готовність підтримувати прогресивне в усіх сферах життя. Своім змістом вона відображає ціннісну орієнтацію людини, закріплену в знаннях, вміннях і навичках, мотивах, образах і нормах поведінки, тісно пов'язана з інноваційною свідомістю населення. Виявляється вона в конструктивному ставленні людей до інновацій, що якісно змінюють трудовий процес, середовище проживання, суспільне життя загалом. Формування сучасної інноваційної культури відбувається внаслідок удосконалення системи освіти і підготовки кадрів, зорієнтованої на інноваційний розвиток; зміцнення правової бази;

пожвавлення підприємницької діяльності громадян; активізації громадської думки, підвищення управлінської культури тощо.

Досить актуальними для України як на науковому рівні, так і на прикладному, є проблеми формування ефективного механізму державної підтримки інноваційної діяльності, диверсифікації джерел фінансування наукових досліджень, розбудови сучасної інноваційної інфраструктури, забезпечення системності та ефективності інноваційних процесів.

Література:

1. Витвицька О.Д. «Механізм реалізації мотивацій інноваційного підприємництва» –К.: «Аграр Медіа Груп», 2011.- 320с.
3. Витвицька О.Д. Особливості управління освітою в умовах інноваційного розвитку .- Науково-інформаційний вісник Івано-франківського університету права ім. Короля Данила Галицького, Івано-франк. – 2013. –Випуск 8. – С.217-223
4. Витвицька О.Д. Інноваційні процеси в стимулюванні освітянських змін у ВНЗ.- "Економіка і менеджмент культури".- 2014.- №2.- С.22-27

Додаткова література:

1. Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності. Посібник.- /За ред. Витвицької О.Д. К.: «Аграр Медіа Груп», 2011. – 332с.
2. Блауг М. Управління інноваціями: Україна та зарубіжний досвід : Монографія / М. В. Гаман. - К. : Вікторія, 2011. - 312 с.

Тема 9. Засади формування інноваційно-сприятливого клімату в Україні та світі

Інноваційний клімат держави — це сукупність політичних, правових, економічних та соціальних умов, що забезпечують та сприяють інноваційній діяльності вітчизняних та закордонних винахідників. Сприятливий інноваційний клімат має забезпечити захист активізацію інноваторів. Забезпечення сприятливого інноваційного клімату в Україні залишається питанням стратегічної важливості, від реалізації якого залежать динаміка соціально-економічного розвитку та можливість модернізації на цій основі національної економіки.

Пріоритетними напрямками інноваційної діяльності є: впровадження нових технологій виробництва та переробки сільськогосподарської продукції, впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій, розвиток малого та середнього бізнесу, захист навколишнього середовища і здійснення природоохоронних заходів (утилізація сміття). Потрібно вдосконалити законодавчу базу, створити систему гарантій стабільності для забезпечення довгострокового фінансування інноваційних проєктів, стимулювати процес формування інвестиційних умов для інноваційного розвитку, забезпечити зростання обсягів капіталовкладень у сферу впровадження інноваційних технологій та ін.

Література:

1. Про інноваційну діяльність. Закон України від 04.07.2002р.
2. Інвестиційний клімат в Україні: міфи і реальність // [www. ucipr. kiev. ua/ ukrainian/ers/35/ers3501.html](http://www.ucipr.kiev.ua/ukrainian/ers/35/ers3501.html)

3. "Європейська бізнес асоціація" знизила індекс інвестиційної привабливості України <http://www.newsru.ua/finance/30sep2014/eba.html>

4. Державне агентство з інвестицій та інновацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua>.

Тема 10. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі сучасного ВНЗ

Загальна характеристика сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, можливості їх застосування у навчальному процесі. Пошук ресурсів для навчального курсу. Інтернет-ресурс FAO, доступ та можливості використання. Структура інформаційно-освітнього середовища сучасного ВНЗ. Створення мультимедійної презентації з використанням вставок відео- та аудіо-файлів. Створення дидактичних матеріалів для самостійної роботи студентів за допомогою програмного забезпечення. Загальна характеристика системи Moodle.

Література:

1. Коваль Т.І. Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності : навч.-метод. посіб. / Т.І. Коваль. – К. : Вид. центр НЛУ, 2009. – 380 с.
2. Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі : Навчальний посібник / Кадемія М. Ю., Шахіна І. Ю. / – Вінниця, ТОВ «Планер». - 2011. – 220 с.
3. Schneemayer G. Contextual Web Services for Teaching.– <http://www.pms.ifi.lmu.de/publikationen/diplomarbeiten/Georg.Schneemayer/da.pdf>

Додаткова література:

1. Портал FAO. - <http://www.fao.org/>
2. Online каталог публікацій FAO. - <http://www.fao.org/icatalog/inter-e.htm>
3. Інформація про нові публікації FAO. - <http://www.fao.org/catalog/bulletin/last.htm>
4. Статистичні дані FAO про стан продовольства і сільського господарства. - <http://faostat.fao.org/>
5. AgroWeb для країн Центральної і Східної Європи. - <http://www.agrowebcee.net/>
6. World Agricultural Information Centre. - http://www.fao.org/waicent/index_en.asp
7. AGRIS/CARIS - International Information System for the Agricultural Sciences and Technologies. - <http://www.fao.org/agris/>
8. AGORA - Access to Global Online Research in Agriculture. - <http://www.aginternetnetwork.org/>
9. OARE - Online Access to Research in the Environment. - <http://www.oaresciences.org/>
10. HINARI - Access to Research Initiative. - <http://www.who.int/hinari/en/>

Тема 11. Технологія розробки та вимірювання якості валідного тесту навчальних досягнень

Метод тестування в освітньому процесі. Переваги та недоліки методу. Різновиди тестів. Валідні стандартизовані тести. Алгоритм конструювання тесту навчальних досягнень. Вимоги до розробки якісного тесту як інструменту вимірювання результатів навчання.

Специфікація тесту. Побудова матриці тесту. Основні форми тестових завдань. Ефективні та неефективні формати тестових завдань, їх структура. Правила обрання формату тестового завдання та оцінювання неповних відповідей. Основні види дефектів тестових завдань. Оцінювання якості тестових завдань. Проблема відгадування правильних відповідей та корекція оцінки. Психометричні характеристики якості тесту. Індекс складності та індекс диференціації тестових завдань та спосіб їх обчислення.

Рекомендована література

Основна:

1. Булах І.Є., Мруга М.Р. Створюємо якісний тест: Навч. посіб. – К.: Майстер-клас. – 2006. – 160с.
2. Методика і технології оцінювання діяльності загальноосвітнього навчального закладу: посібник / кол. ав.: Ляшенко О. І., Лукіна Т. О., Булах І.Є., Мруга М. Р. – К. : Педагогічна думка, 2012. – 160 с. - Розділ 2. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/2969/1/Методика_і_технології_оцінювання_діяльності_загальноосвітнього_навчального_закладу-посібник.pdf
3. Організаційно-методичне забезпечення моніторингових досліджень якості загальної середньої освіти : монографія / кол. ав.: О.І. Ляшенко, Т.О. Лукіна, Ю.О. Жук та ін.; за ред. Ляшенко О.І. – К. : Педагогічна думка, 2011. – 160 с. – Розділ 2. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: lib.iitta.gov.ua/2967/1/Організаційно-методичне_забезпечення_моніторингових_досліджень-монографія.pdf
4. Лукіна Т.О. Вимірювання та управління якістю освіти: Навчально-метод. матеріали. – К., 2007. – 54 с.
5. Лукіна Т.О. Педагогічна діагностика: завдання, методи, інструменти: Навчально-метод. матеріали. – К.: Експрес-об'ява, 2008. – 60 с.

Додаткова:

6. Чельшкова М.Б. Теория и практика конструирования педагогических тестов: Учеб. пособ. – М.: Логос, 2002. – 432 с.
7. Майоров А.Н. Теория и практика создания тестов для системы образования. – М., 2000. – 380 с.
8. Майоров А.Н. Тесты школьных достижений: Условия и процедура проведения тестов // Школ. технологии. – 1999. – № 5. – С. 206 – 235.
9. Критериально-ориентированное тестирование. Модуль №1. Качество тестовых заданий: Мастер-класс. – <http://www.rea.ru/portal/Departaments.nsf/>.
10. Сафонцев С.А. Критериально-ориентированное тестирование // Педагогическая диагностика. – 2002. - № 1. – С. 77 -80.
11. Технология составления педагогического теста. - <http://www.old.kspu.ru/magazine/no1/pub/15.htm>.

Тема 12. «SMART-освіта – сучасний тренд у освітній галузі»

Впровадження SMART-освіти нині є актуальним об'єктом досліджень серед науковців і освітян України. Ці дослідження вбачаються логічними в світлі того, що наше суспільство переживає четверту наукову революцію, яка характерна бурхливим розвитком комп'ютерної техніки, інформаційних технологій, нанотехнологій, біотехнологій, соціальної інженерії, робототехніки, енергозберігаючих технологій, екозберігаючих технологій.

Величезне розмаїття інформації в Інтернеті може дезорієнтувати тих хто навчається, надати неактуальну, хибну інформацію, що може стати причиною неякісної підготовки майбутніх фахівців.

І хоча SMART-освіта наразі знаходиться лише на ранньому етапі свого розвитку, і визначеність основних термінів і понять носить дискусійний характер, уже на сьогоднішній день можна виокремити деякі характерні риси: -автономність навчальних модулів; - можливість розробки індивідуальної освітньої траєкторії студентів; -інтерактивність, та загальнодоступність навчального матеріалу; -взаємоінтегративності; -інтегрованість у вже існуючі електронні освітні середовища, освіта протягом життя і тому подібне...

У даній лекції автором висвітлено основні визначення, інструменти, й можливості SMART-освіти, також описана схема SMART-комплексу як комплексної інформаційної динамічної системи навчально-методичного спрямування, яка відповідає SMART-критеріям, надає цілісну інформацію про навчальний предмет з можливістю оперативного доступу до навчального контенту, забезпечує оперативну оцінку навчальної діяльності учасниками навчального процесу.

Література:

1. Биков В. Відкрите навчальне середовище та сучасні мережні інструменти систем відкритої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ii.npu.edu.ua/files/Zbirnik_KOSN/16/2.pdf. (Дата звернення: 29.01.2017).
2. Гуревич Р. Проектування, створення та використання електронних підручників // Теоретичні та методичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології: зб. наук. пр. / за заг. ред. Н.Г. Ничкало. – Харків : НТУ «ХПІ», – 2007. – С. 453-458.
3. Діденко Л., Кондрашова-Діденко В. Смарт-освіта:основи. // Smart-освіта: ресурси та перспективи : матеріали II Міжнар. наук.-метод. конф. (Київ, 23 листопада 2016 р.) : тези доповідей. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 421 с.
4. Прохорчук О. Доцільність застосування QR-кодів у навчальному процесі закладів професійно-технічної освіти // Теорія і методика професійної освіти [Електронне наукове фахове видання]. Вип. 14. Режим доступу: <https://ivetsciencipto.wixsite.com/tmpo/koriya-13-2017>.(Дата звернення: 18.02.2019).
5. Радкевич В., Гуменний О. SMART-комплекси навчальних дисциплін для професійно-технічних навчальних закладів / Професійно-технічна освіта : наук.-метод. журн. – 2017. - № 2. – С. 8-13.

Тема 13. Методичні рекомендації створення SMART-підручника

За різними оцінками сума знань накопичених людством за різними оцінками подвоюється кожних два-три роки, це у тому числі пов'язано із тотальним поширенням глобальної мережі Інтернет + неперинним удосконаленням обчислювальної комп'ютерної техніки, яка здатна працювати в цій мережі.

Окрім того варто окремо відмітити, що підрастаюче покоління було народжене в оточенні комп'ютерної техніки й Інтернету, й не уявляє свого життя без неї.

На сьогодні виникає значна потреба у швидкій доставці найновіших знань, а з іншої сторони виникає проблема зосередженого вдумливого засвоєння таких знань учнями. Саме ці і ще деякі завдання, зокрема, й покликаний вирішувати SMART-підручник.

У результаті аналізу наукової психолого-педагогічної літератури стало зрозуміло, що саме підручник є – «Ядром системи засобів навчання, дослідження сутності, ролі та функцій якого складають окремий напрям педагогічної науки -теорію підручника...», в еру інформаційних технологій це твердження набуває особливого значення, оскільки саме підручники здатні забезпечувати «вдумливість» при засвоєнні навчального матеріалу і є свого роду «антиподом»

до «кліпового мислення». І це пов'язано в першу чергу з послідовним викладом навчального матеріалу, і мінімумом необхідних дій для отримання таких знань.

Зрозуміло, що паралельно із книжними підручниками існують і електронні підручники, із різним ступенем інтерактивності, і при детальному розгляді переважної більшості електронних підручників, як правило можна відмітити інтерактивності у вигляді гіперпосилань на веб-ресурси, або статичних зображень.

Окреме місце серед електронних підручників посідають SMART-підручники, оскільки рівень їхньої інтерактивності суттєво вищий за існуючі аналоги.

Дана лекція спрямована на висвітлення ролі електронних підручників у навчальному процесі, описана методика творення такого SMART-підручника як конструктора мультимедійного вмісту, а також його місце у SMART-комплексі навчального закладу.

Додаткова література:

1. Гуревич Р. Проектування, створення та використання електронних підручників // Теоретичні та методичні засади розвитку педагогічної освіти: педагогічна майстерність, творчість, технології: зб. наук. пр. / за заг. ред. Н.Г. Ничкало. – Харків : НТУ «ХПІ», – 2007. – С. 453–458.
2. Прохорчук О. SMART-підручник – важливий елемент SMART-комплексу // Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції (звітної) Науково-методичне забезпечення професійної освіти і навчання (м.Київ, 18-28 березня 2019р.) / Інститут професійно-технічної освіти НАПН України / за заг.ред. В.О.Радкевич.– Київ: ПІТО НАПН України, 2019. – С.225-228.
3. Функціональний підхід до створення комп'ютерного підручника http://www.ii.npu.edu.ua/files/Zbirnik_KOSN/7/12.pdf
4. SMARTBook [Електронний ресурс]. URL: <https://www.mheducation.co.uk/smartbook>
5. Mozaik education [Електронний ресурс]. URL: <https://www.mozaweb.com/uk/index.php>
6. SMARTtech [Електронний ресурс]. URL: <https://www.smarttech.com/en>

Тема 14. Сучасні тенденції розвитку офіційно-ділового та наукового стилів мови

Стилістична диференціація української літературної мови. Визначальні ознаки офіційно-ділового та наукового стилів української літературної мови.

Нові тенденції в розвитку лексичної і граматичної будови наукового та офіційно-ділового стилів (орудний суб'єкта в структурі речення із предикативами на -то, -то; сполучні засоби в структурі складного речення; співвідношення активних і пасивних речень в обох стилях та ін.) Синтаксичні способи урізноманітнення мови. Скорочення слів у науковому та офіційно-діловому стилях. Зміни в оформленні документів.

Література:

1. Антоненко-Давидович Б. Д. Як ми говоримо / [уклад. Я. Б. Тимошенко]. - Київ : Либідь, 1991.-256 с.
2. Вихованець І. Розмовляймо українською : мовознавчі етюди. - Київ : Унів. вид-во «Пульсари», 2012.- 160 с.
3. Городенська К. Українське слово у вимірах сьогодення. - К. : КММ, 2014.-124 с.
4. Колібаба Л., Фурса В. Словник дієслівного керування. - Київ : Либідь, 2017. - 656 с.
5. Мацько Л. І. Культура фахової мови : навч. посібник / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. - К.: Академія, 2007.
6. Семенов О.М. Культура наукової української мови: навч. посібн./ О. М. Семенов. К.: Академія, 2010. - 216 с.
7. Типова інструкція з діловодства в міністерствах, інших центральних та місцевих органах виконавчої влади, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 55.

8. Український правопис. - К.: Наук. думка, 2015. - 236 с.
9. Харченко С. В. Методика написання, оформлення і захисту курсової і дипломної робіт : навч. посібник / С. В. Харченко, І. В. Сопівник, О. В. Шинкарук. - К.: Міленіум, 2015. - 229 с
10. Харченко С. Синтаксичні норми української літературної мови: монографія / Світлана Харченко. - К.: Міленіум, 2017. - 418 с.

Додаткова література

1. Гінзбург М. Про активні та пасивні конструкції в українських фахових текстах // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія: Проблеми української термінології. - 2014. - № 791. - С. 3-14.
2. Гінзбург М. Про форми знахідного відмінка в українських фахових текстах // Українська мова. - 2012. - № 4. - С. 29-40.
3. Гінзбург М. Синтаксичні конструкції у фахових текстах: практичні висновки з рекомендацій мовознавців // Вісник Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Серія: Проблеми української термінології. - 2008. - № 620. - С. 26-32.
4. Городенська К. Граматичний словник української мови: сполучники. - Херсон : Вид-во ХДУ, 2007.-340 с.

Тема 15. Предмет психологія «Успіху»

Вивчення курсу дозволить слухачам засвоїти способи позитивного відношення до особистого життєвого успіху, який надзвичайно потрібен як для суспільства, в цілому, (створення робочих місць, підвищення рівня життя, надання важливих послуг населенню) так і для самої особистості, тому що це забезпечує комфортне життя. Основні питання: Нереалізовані здібності – психологічна загроза особистості. Психологія позитивного мислення Психологія конфліктів та схильність до ризику.

Література:

1. Бабулина Л. В. Субъектные и сценарные стратегии жизненного пути личности / Л. В. Бабулина // Мир психологии. – 2017. – № 1. – С. 68–78.
2. Льбіна Ю. М. Методика дослідження життєвого сценарію «успіх» [Електронний ресурс] / Ю. М. Льбіна. – Режим доступу : http://lib.iitta.gov.ua/1711/1/Lototska_lifescenario_research_metod_2010.pdf.
3. Козлов Н. И. Формула успеха, или Философия жизни эффективного человека / Н. И. Козлов. – М. : АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2014. – 304 с.
4. Левченко В. В. Секреты успеха и успешности современного человека : [монография] / В. В. Левченко. – М. : ФЛИНТА, 2014. – 259 с.
5. Романовський О. Г. Філософія досягнення успіху : [підручник] / О. Г. Романовський, В. Є. Михайличенко. – Харків : НТУ «ХП», 2017. – 592 с.

Тема 16. Педагогічний конфлікт: структура, сфера, динаміка

Поняття про конфлікт. Основні теорії конфлікту. Конфлікт як засіб регулювання міжособистісних стосунків. Педагогічний конфлікт, його характеристики, види. Структура конфліктної ситуації. Конфлікт у взаємодії педагог-студент. Міжособистісні конфлікти в педагогічному колективі. Поведінка людини в конфлікті. Педагог як посередник у конфліктних ситуаціях. Аналіз конфліктної ситуації, його значення у процесі вирішення

конфлікту. Способи виходу із конфлікту: насильство, роз'єднання суперників, урегулювання конфлікту, примирення. Процедури вирішення конфлікту: переговори, фасилітація, посередництво, арбітрація. Модель процесу розв'язання конфліктів, її основні етапи. Методика подолання конфліктів Д. Скотт. Ігрові методи розв'язання конфліктів.

Тема 17. Професійне вигорання: сутність та шляхи профілактики

Психологічний аналіз професійного стресу в освітніх організаціях. Поняття про стрес та основні підходи до його дослідження. Професійний стрес та чинники, що впливають на його виникнення. Основні прояви професійного стресу в освітніх організаціях. Синдром "професійного вигорання" як результат хронічного професійного стресу в педагогічних працівників. Основні прояви синдрому професійного вигорання у викладачів. Технологія профілактики та подолання професійного стресу та синдрому "професійного вигорання" в освітніх організаціях.

Література:

1. Баранова Н.П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. – Х.: Вид. група "Основа", 2011. – 159 с.: іл., табл. - (Серія "Тренінги в педагогічній практиці").
2. Качур О. Профілактика професійного вигорання у закладах освіти // Психолог, №40 (424), жовтень, 2010. – с.3-7.
3. Професійні захворювання та їхня профілактика / упоряд. А.В.Флобойм. – К.: Шк. Світ, 2011. – 104 с. – (Бібліотека "Шкільного світу").
4. Бещук-Венгерська Н. В. Профілактика синдрому професійного вигорання у педагогів: [методичний посібник] / Н. В. Бещук-Венгерська. – Вінниця: ММК, 2015. – 42 с.
5. Волкова О. Б. Синдром професійного вигорання: як зберегти психоемоційне здоров'я вчителя. – [Електронний текст]. – Режим доступу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/psychology/38435/
6. Гагарін М. Профілактика та подолання синдрому професійного згорання вчителя національної школи / М. Гагарін // Проблеми підготовки сучасного вчителя: зб. наук. пр. Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини / [ред. кол.: Н. С. Побірченко (гол. ред.) та ін.]. – Умань: ПП Жовтий, 2010. – Вип. 2. – С. 93–99.